

VII.6060.49.2016.MKS

Pan
Marek Czerski
Prezes Zarządu Korporacji Ubezpieczeń Kredytów
Eksportowych S.A.
ul. Senna 39
00-121 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć oraz stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska dotycząca nieudostępnienia informacji publicznej przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (dalej: KUKKE). Jak wynikało z pisma, KUKKE odmówiło Związkowi Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć udostępnienia: listy firm objętych w 2014 r. gwarantowanymi przez Skarb Państwa ubezpieczeniami eksportowymi oraz listy zawierającej wartość ubezpieczonych produktów bądź usług i informację na temat tego, co to były za produkty i usługi, ze względu na tajemnicę ubezpieczeniową, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1206, 1273 i 1348; dalej: ustawa o działalności ubezpieczeniowej; decyzja z dnia 23 grudnia 2015 r. oraz decyzja z dnia 21 stycznia 2016 r. rozpatrująca wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy).

Skarżący wskazywali, że w sprawie odmowy udostępnienia żądanej informacji obecnie toczy się postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym ze skargi kasacyjnej Watchdog Polska od wyroku WSA w Warszawie z 30 czerwca 2016 r., sygn. II SA/Wa 400/16, oddalającego skargę na decyzję KUKKE w przedmiocie nieudostępnienia

informacji publicznej. Skarżący wnosili o przystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich do postępowania przed NSA (sygn. akt I OSK 2376/16).

Mając powyższy wniosek skarżących na uwadze, Rzecznik Praw Obywatelskich nabrał wątpliwości co do prawidłowości postępowania KUKE w sprawach o udostępnienie informacji publicznej w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1764; dalej: ustawa o dostępie do informacji publicznej).

Na wstępie należy wskazać, że w przedmiotowej sprawie nie ma wątpliwości co do tego, że KUKE jest podmiotem zobowiązanych do udostępnienia informacji publicznej w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, a także co do tego, że żądane przez skarżących informacje stanowią informację publiczną w rozumieniu art. 1 ust. 1 tej ustawy. Wątpliwości dotyczą natomiast możliwości odmawiania udostępnienia informacji publicznej przez KUKE na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, tj. ze względu na tajemnicę ubezpieczeniową. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych. W myśl natomiast art. 19 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej zakład ubezpieczeń i osoby w nim zatrudnione lub osoby i podmioty, za pomocą których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe, są obowiązane do zachowania tajemnicy dotyczącej poszczególnych umów ubezpieczenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, że podstawy działania KUKE określa ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz.U z 2016 r. poz. 714; dalej ustawa o ubezpieczeniach eksportowych). Jak stanowi bowiem art. 5 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach eksportowych prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń eksportowych, na warunkach określonych ustawą, powierza się Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna.

Co istotne w tej sprawie, **zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach eksportowych do umów zawieranych w zakresie uregulowanym tą ustawą nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej** (Dz. U. poz. 1844 ze zm.; dalej: ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej).

Trzeba zatem przypomnieć, że ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej jest nowym aktem prawnym, którego celem było wdrożenie do polskiego systemu prawnego dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2009, s.1). Zgodnie z art. 504 ustawy, ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem niektórych jej przepisów, które weszły w życie w okresie późniejszym. Artykuł 5 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach eksportowych, został dodany przez art. 445 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej zmieniającej ustawę o ubezpieczeniach eksportowych z dniem 1 stycznia 2016 r. Ponadto, **wraz z wejściem w życie tej ustawy utraciła moc obowiązującą ustawa o działalności ubezpieczeniowej.**

Wymaga zatem podkreślenia, że wyłączenie stosowania przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, o których mowa w art. 5 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach eksportowych nastąpiło z dniem 1 stycznia 2016 r. Od tego okresu nie obowiązuje również ustawa o działalności ubezpieczeniowej, na której treść powoływało się KUKKE odmawiając udostępnienia informacji publicznej Związkowi Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.

W związku z powyższym, w ocenie Rzecznika, aktualnie KUKKE nie może stosować przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej dotyczących tajemnicy ubezpieczeniowej (np. art. 35 ustawy), odmawiając udostępnienia informacji publicznej na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej. W odniesieniu natomiast do wydanej przez KUKKE decyzji z dnia 29 stycznia 2016 r. utrzymującej w mocy decyzję o odmowie udostępnienia informacji publicznej, należy zwrócić uwagę, że spółka nie uwzględniła zmiany stanu prawnego, która nastąpiła z dniem 1 stycznia 2016 r. Tym samym wydaje się, że KUKKE nie mogła powołać się na nieobowiązujący w dniu wydania decyzji z dnia 21 stycznia 2016 r., art. 19 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, odmawiając udostępnienia informacji publicznej ze względu na tajemnicę ubezpieczeniową.

Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648 ze zm.), **zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do powyższych**

przepisów, w szczególności wskazanie: jaka jest obecnie praktyka stosowania przez KUKĘ art. 5 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, tj. odmawiania udostępnienia informacji publicznej dotyczącej indywidualnych umów ubezpieczenia z powołaniem się na tajemnicę ubezpieczeniową, o której mowa w art. 35 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także jakie jest aktualne stanowisko w odniesieniu do decyzji wydanych przez KUKĘ dotyczących odmowy udostępnienia informacji publicznej Związkowi Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.

Z poważaniem